Kis-Czell, 1901. III. évfolyam. 5. szám. Vasárnap, febr. 3.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési: Egy évre . . . 8 kor. Negyedévre . . 2 kor. — fil. Fél évre . . . 4 „ Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA. Helyettes szerkesztő: KÁLMÁN PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmatni-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A gonoszok lelkifurdalása.

Ha a becsületes ember tiszta erkölcsü reputációján bármi módon sérelem ejtetik: nem veszti el lelkinyugalmát, hanem az igazság érzetével nyiltan keresi az elvárható elégtételt azon az uton, melyen becsületén foltot ejtettek. És ártatlansága beigazolása mellett bizvást fényes elégtétel fogja hirdetni a becsületet ért vád alaptalanságát.

Azonban a bünösök, kiket valamely kiderült gaztettükért nyilvánosan felelősségre vonnak, a sulyos vád érzete alatt, s eddig tisztelt imitált becsületük elvesztésének rémületében, a csalással, zsarolással összeharácsolt vagyonuk feláldozásával, fiskálisokkal czitáltatják a törvény minden büntető paragrafusát, mely a becsületsértés és rágalom szennyét volna hivatva lemosni .... Ez a szappanlug már számtalan esetben nem vált alkalmassá, s bebizonyosodott, hogy a foltokat még inkább befeketitte, mert győzött az igazság! . .

Igy néz ki a jánosházai gonoszok lelkifurdalásának képe is. E vidék népének valóságos átka kisérte már évek óta e modern tolvajok minden léptenyomát s csak a közelmultban válhatott nyilvánvalóvá a bünös üzérkedés egy földmives gazda megzsarolásával, ki a körmönfont gazemberségen átlátott s a törvény előtt követelte igazát.

Nos, a gonoszok minden követ megmozditottak, kecsegtető igéreteket tettek, hogy a megcsalt fél vonja vissza vádját, ami az utóbbi hetekben sikerült is nekik.

Hát nem-e a bünhődés alól való menekvésre vall ez? . . .

Aki figyelemmel kisérte a Zollner-Berecz-ügyben e hirlapnak Kemenesalja közérdekében felvett sajtó-harczát, az elég világos kritikát mondhat a jajveszéklő banditának e lap ellen irányitott s visszafelé explodáló fegyvereik müködéséről.

A biróságok konczeptus-papiros fogyasztásának diját — ez ügyben — verejtékkel izzadták ki, a nemes társaság által már rég megcsalatottak.

Tehát hajrá! A bővében levő bünös szerzemény szabaditsa fel a gonoszok lelkifurdalását s reperálja ki megrongyolódott talmibecsületét . . .

Hanem a darázsfészekbe került gyász vitézeknek minden mozdulata kinos fájdalmukra van. A darázsfészek nemes fullánkjai nem türik a cselszövő-háborgatást . . .

És az eddig ily módon védett óvott s a sok fullánk-szurástól megrongyolódott talmibecsület, remélhetőleg megsemmisülve fog kikerülni a rendezendő sajtóperkaoszból.

A most hullatott krokodilus könnyeket ekkor majd az erkölcsi megsemmisülés lázas verejtéke fogja felváltani, de nem azért, mert a megérdemlett bünhődést érte el a Zollner-banda, hanem hogy gründolásait továbbra nem folytathatja, mivel a közönség ismerni fogja a „madarat a tolláról".

A közügy érdekében, a bünösök ellen intézett önzetlen harcz lelki megnyugvásul szolgál arra, hogy az igazság győzni fog!

-th. —r.

Hamis czégér alatt.

Ujsághasábokat, könyveket irnak, szónoklatokat tartanak a hazai ipar támogatásáról, mi több: még vásárolnak is hazai iparczikkeket.

Kezdi az üdvös mozgalom gyümölcsét teremni. Mindinkább erősebben kidomborodik az igyekezet, hogy lehetőleg önállósitsuk iparunkat, azaz a külföld, leginkább pedig Ausztria gyámsága alól kivonjuk. Mert csak ez lehet védőeszközünk igazságtalan és indokolatlan követelések ellen, melyekkel szemben önálló közgazdaság nélkül tehetetlenek maradunk. Nyers termékekben gazdag országunk rá volt utalva a külföld segitségére, hogy a föld adomá-

TÁRCZA.

Nem tudom feledni.

Nem tudom feledni,
Kék szemed mélységét,
Szerelmet eskudó
Halgatag beszédét.

Ajkamon ég folyton,
Ajkad első csókja.
Pedig mennyi csókot
Loptam már azóta!

Emlékemben él a
Sok szép boldog óra:
Elcsevegtünk vigan,
Kart karba fonva.

A Balaton partján
Sétálva kettecskén,
Esküdtünk hűséget
Csillagos szép estén . . .

Ezer édes emlék!
Merengek felette,
S csalfaságod szivem,
— Ez egyet — feledte!

BÁRD BÉLA.

Eszter.

Irta: Almásy Gyula.

I.

Szegény zsidó leány volt Eszter és virágot árult esténkint a kávéházakban. Fonyadtak, hervadtak voltak a virágai, mert hajh, kevés ember ad ki manapság olyasmire és ehen veszhetnek a szegény, vézna, sovány virágárus lányok, ha még árvák is, mint a zsidó Eszter. Pedig tán nem kellett volna neki ugy nyomorogni! Mert Eszter szép leány volt. Szép, nyulánk zsidó lány, koromfekete a haja, tüzes lángot lövell a szeme és a teste is formás, kivánatos lett volna, ha ócska czafrangokkal nem lett volna beborítva. Még igy is. A vörös, husos ajka is mintha csókra termett volna.

A zsidó Eszter ott árult mindennap a kávéházban, a hova jártunk. Vett tőle mindenikünk egy szál virágot és azért hálás volt, félre tette mindég a legszebbeket, a melyikök legkevésbé voltak fonyadtak. Lassanként oda szokott az asztalunkhoz, le is ült mellénk néha. Elmondta mindnyájunknak a történetét. Zsidó Esztternek hivtuk mar csak. Nem banta, nem volt érzékeny leány, akkor nem fogytak volna el virágai.

Az egyik baratunk különösen érdeklődött iránta. Elébb azt hittük, csakugyan szerelmes belé. Pintérnek hivtak, kilépett katona volt, erőszakos durva ember. Megromlott a lelke a katonasagnál.

Egy napon azt mondta, hogy meg kell tréfálni a zsidó Esztert. Mikor eljott estélen hozzánk, maga mellé ültette, jóságos, édeskés hangot erőltetve, szerelmet vallott neki.

A szegény zsidó Eszter nem volt hozzá szokva, hogy ezt ilyen hangon mondják neki, máskor gorombán, durván kiabaltak rá és megsimogatták a karját. Azt mondták ez a szerelem.

Hogy most szépen, gyöngéden mondották, felnézett, csodálkozott barátunk szigoru, markáns arczára, a mit most sokkal gyöngédebben latott.

Aztán fejét csóválta hitetlenül, mint a ki sejti, hogy tréfálni akarnak vele.

— Ne csufoljon! Maga szeret engem, a szegény árva zsidó lányt? Ha! ha! Hát lehet egy olyan finom urnak, ilyen rongyos virágárus lányt szeretni?

Aztán mikor közelebb vonta Pintér magához és tovább hazudott a fülébe, elhomályosult a szeme és vonakodás nélkul ment barátunkkal, a ki hitta, huzta maga után.

— Szeret? Hát lehet a szegény zsidó lányt szeretni.

II.

Tán harmadnapra találkozott Pintér a zsidó lánnyal a Belvárosban. Mikor meglatta Esztert, hozzá akart menni, azt hitte joga van rá.

Az pedig ellökte magától durván, hogy meghasadt a leánynak a szive.

nyait értékesithessük, nagyrészben az ő ipara utján. Alig volt iparunk, mely a külföld közreműködése nélkül boldogulhatott volna. A malomipar alig néhány évtizedes, mégis idő szerint első önálló iparágunkat képezi.

Noha évtizedeken át serényen dolgoztunk iparunk fejlesztésén, mégis csak relatio fejlődéséről lehet beszélni, a mennyiben gyors léptekkel haladt ugyan előre és sok iparágunk ma már ugyanoly tökéletes, mint a külföldiek, egyik másik még fölül is mulja azokat, ám összességében tekintve a hazai ipart, tapasztaljuk, hogy nagy utat kell még megtennie, mig a külföldet utóléri.

Tehát bizony rászorul a támogatásra. Mindenki belátta, hogy iparunk felvirágozásában egész nemzetünk gazdasági ereje rejlik. Azért a szónál tovább is mentünk, a tettek mezejére vittük az ügyet. A közönség keresi a magyar gyártmányokat és kézimunkákat, az iparosok és kereskedők megadják, adják szivesen, mert ha „kettőn is áll a vásár," az eladó mindig az, a ki szivesebben áll rá.

A mikor tehát a közönségnek már megmutatták az egyedüli helyes utat, alapos lehet a remény, hogy azon haladni is fog. Iparosaink általában erősen buzgólkodnak, hogy a közönséget egymásután meghódi sák és állandó vevőül megtartsa. Általában mondjuk, mert egyesek közömbös maradiság következtében, melyhez még a rossz viszonyokból eredő pesszimisztikus felfogás is csatlakozik, nem igen iparkodnak a haladó ipar követelményeinek megfelelni, hanem hódolnak a régi közmondásnak, hogy „maradj a kaptafádnál!" Mások meg éppen illuzoriussá teszik azt a dicséretes törekvést, hogy a hazai ipart támogatni lehessen. Ezekről akarunk különösen beszélni, mert ezek a sokat szellőztetett tisztességtelen versenynek legveszélyesebb követői.

Emlitettük már, hogy iparunk sok irányban még rászorul a fejlesztésre. Vannak czikkek, melyeket hazánkban még egy általán nem gyártanak, (de még mennyi!) vagy pedig melyeknek minősége, a külföldiekkel szemben gyengébb

A mikor tehát a hazai ipart akarja támogatni a közönség, e mozgalom keretébe igazság szerint nem szabad belevonni oly czikkeket, melyeket nálunk elő nem állitanak. Természetesen helytelenség volna kivánni, hogy a közönség ne vásároljon oly külföldi czikkeket, melyekre szüksége van és melyeket Magyarországon nem készitenek. A tisztességes kereskedő vagy iparos azonban nem fog késni annak bevallásával, hogy egyik másik czikket a külföldről kénytelen hozatni. Ám van olyan kereskedő és iparos, a ki a dicséretes mozgalmat felhasználva, külföldi gyártmányt magyar gyanánt ad el és a közönség csakugyan ilyen gyanánt vásárolja is.

Ez az eljárás a legnagyobb megrovást érdemli meg. Nemcsak hogy tisztességtelen verseny, mert a tisztességes kereskedő nem adhatja el igazán magyar gyártmányát, mely lehet, hogy tökéletesség tekintetében még nem érte el a külföldet, hanem azért is, mert visszaél a közönség hazaszeretetével és ezáltal a nagynehezen meginditott és kerékvágásba vitt mozgalomnak is árt. Elveszi a közönségtől a bizalmat, melyre iparunk annyira rá van utalva.

Ha a hatóságok a tisztességtelen verseny módjára több figyelmet forditanának, bizonyára hasznosabb működést fejtenek ki, mintha ártatlan hirdetésekért büntetik meg a kereskedőket.

Mert ha szándékunk a hazai ipart támogatni, elsősorban arra nézve kivánunk bizonyosságot, hogy csakugyan magyar készitményt kapunk.

Számüzöttek.

— Művelt középosztályunkban a családapa fásultan kerüli házi tűzhelyét. Hivatalos óráin belül szórakozottan lebzsel iróasztala mellett, vagy csömörlött kedélyjyel tölti be kenyérkereső hivatását. Bár fokozott kedvvel fogadta el egykor állását, érdeklődése megcsappan, munkakedve lelohad, környezete szürke, méla egyhanguságában. Szervezete hozzátörődik a görnyedt hajlongáshoz, tüdeje dohos levegőt szív és üres óráiban sem keresi a természet üditő pompáját. Hidegen fordul el a legfontosabb jelenségektől s a természet a maga megkapó közvetlenségének rajongó szeretetét, melyet legegyszerűbb fiának lelkébe is belécsepegtetett, tőle megtagadta. Le ki világa nem egyéb, mint hiu, magára erőszakolt erzések szakadatlan lánczolata, melyek jórésze gyülöletes szenvedélylyé fajul! És naponta, rendszerint étkezés alatt családjával töltött néhány percz után repeső örömmel rohan a kávéházak füstös oduiba, vagy ha megnyiltak előtte a klubbok szárnyas ajtói, kéjes gyönyörrel telepszik a zöld asztal mellé. Rencsolt idegzettel és kábult fővel vetődik, haza éjféltájon, vagy a derengő hajnal rózsás mosolya üdvözli sápadt arczát.

A gyermeknevelés sulyos hivatása marad az anyára. Az anya, hacsak nem korunk hóbortos eszméinek hódoló, törékeny idegzetü nő, ki lázas mohósággal kapkod lehetetlen után és nem érdekli a divat kápráztató, tüneményes változatossága, hanem é e erős családanya, ugy remegő félelemmel csüng gyermeke jólétének jövő boldogságán. Becézgeti, dédelgeti, ideges türemetlenséggel teljesiti legaprólékosabb vágyait, serdült korában táplálja lehetetlen szeszélyeit. Előnyeit felmagasztalja, hibáit leplezgeti, ha némi tehetség szorult bele nagy lángészt sejt benne, melynek képzelt fényétől elvakul és beteges, hiu ábrándozása szédületes pályát teremt gyermekének. A serdült ifjukon keserves csalódást ébreszt, az értelem hiányos fejlettsége, vétkes hajlamok és koraérett szenvedélyek hathatósabb eszközök segélyforrásához késztetik, melyeket nem talál. De férje előtt elhallgatja, óvakodva-tartózkodó, nehogy a szó kiröppenjen ajkán, mely gyermekének árulója lehet. Mert az apa kérlelhetetlen szigoru, mely nem elemezi a hibákat és nem mérlegeli azok sulyát, könyörtelenül lesujt és gyakran erélyesen büntet jelentéktelen csekélységekért. A serdült ifjunak ki már kaczérkodik az élettel, jelleme ingadozó, tudása hiányos, lényén hézagos felületesség ömlik el. Ha értelme eléggé fejlett és romlatlan a lelke, akkor javulást igérő, de javulást nem tartó őszinte elhatározással halad rögös pályáján tova. Az anyai szeretet végső erőfeszitése és jólelkü rokonok mentő keze felszinen tartja még ideig-óráig, de aztán közönséges, darabos jellemének banális szürkeségével beiékavarog az élet forgatagába.

Mert erély és gyöngédség ritkán párosul. Az erély a lelki erőnek kiegészitő része és a gyöngédséget nyomon követi a gyöngeség. A női lélek érzékeny gyöngédsége vele született bűvös tulajdon, mely a férfi kérges markát megmenti a durvaságtól és elsimitja a redőket borus homlokán. De az erélyes nő módfelett ritka és ennek oka szervezeti gyöngeségében rejlik talán. Hanem a férfi jellem tökéletlen erély hiján. Különböző fokban kisebb nagyobb mértékben, meg kell hogy legyen. Az erélyes férfi egynémely ténykedése a szellemi fogyatkozásban szenvedők szemében. Kiméletlen eljárás lehet, a kevésbé szigorut ügyefogyottnak jelezheti a bizott közvélemény. De az erély hiánya, jellemhiány. És a szilárd jellemü férfi, kinek akarata megmásithatlan elhatározás és szava parancs avagy igéret, melyet anyagi romlása árán is kivisz, erélyylel neveli gyermekeit és a nevelésben követett módszere az állam ólétének biztos záloga.

A leánygyermek nevelésének egyedül hivatott tényezője az anya. Mi, akik feltétlen hivei vagyunk a nőemancipácziónak, de csak oly mértékben, a mennyiben sorsüldözött létére a családfentartó szerepére van kárhoztatva a nő, vagy életfenntartásáért küzd — ekkor beigazoltnak látjuk el-

---

— Még kompromittálhatna az a rongyos utczai zsidó lány!

III.

Akkor nem láttuk sokáig Esztert A kávéházba nem jött el többet. szégyelte magát, a megaláztatást, vagy nem akart Pintérrel találkozni.

Egy este kitévedtünk valamelyik külvárosi piszkos lebujba. Esett az eső, hát oda mene kültünk.

Ronda, kábitó bűz volt odabenn. S a mint látni kezdtünk a füstben, ott állt előttünk Eszter a zsidó virágárusleány. Rongyos, czafatos ruha volt rajta, mezitelen a lába, a szájából kigőzölgött a pálinka szag. A szemei tévetegen forogtak, a husos ajka még jobban kiduzzadt, még vörösebb volt. Gyufát árult.

Mikor meglátott bennünket, egy csöppet sem lepődött meg. Odaült az asztalunkhoz, mintha nem történt volna semmi. Kicsapongó, vidám volt és triviális nótákat énekelt. Hagyta simogatni, csókolni magát és egy csöppet sem zavarodott meg, ha valami illetlenséget mondtunk neki. Pintérrel különösen pajkos volt. Nevetett ha kérdeztük tőle, hogy boldog-e most.

— Hogy boldog vagyok-e? Hisz dőzsölök, mulatok? Hát nem boldogság ez?

Aztán megkérdezte Pintér, hogy hiszi-e még róla, hogy komolyan szerelmes volt akkor.

Eszter elhalványodott egyszerre, megüvegesedtek a szemei és elbambult, mintha gondolkodna egy kicsit.

— Tréfáltam csak veled, Eszter. Tréfáltam, ugy-e nem haragszol?

Akkor elkomolyodott Eszter egy kis időre. Az arcza megvonaglott egyszerre kinosan, a beesett szemeiből egy csepp könyü csordult ki. Többet a hirtelenül jött fájdalom se tudott kifacsarni.

Pintér sajnálkozólag nézett rá, magához ölelte gyöngéden, mintha a hibáját akarná jóvá tenni

— Ugy-e nem haragszol Eszter?

Eszter felsóhajtott mélyen. Látszott, hogy nagyon szenved.

— Hagyjatok! Csak a hitem ne vettétek volna el! Azt hittem, szerettél akkor és csak azután untál meg, a mikor a csókom elvezhetted. Azért mentem olyan gondtalanul a romlásba. Most megmondtad, hogy csak tréfáltál velem Már nem tudnék olyan könnyelmüen mulatni . . .

Aztán csapongóbb, vidámabb lett, mint előbb, kért maga, hogy csókoljuk, oda tartotta az ajkát. Ivott mohón, koczintott velünk, hogy elcsattant a pohár.

Egy hosszu csók után eltávozott megint Belemarkolt mind a két kezével a hajába, felkarmolta arczán a bőrt, hogy kiserkent a vér.

— Csak a hitemet hagytátok volna meg! Igy nem tudok tovább mulatni. Eresszetek. Szerettem, hát meg is kell lakolnom érte.

És felrántotta őrülten az ajtót és szaladt a csatakoló, záporos esőbe. Abba kiáltotta:

— Hogy is szabadna szeretni a szegény, rongyos, árva zsidó lanynak . . . . .

tökélt szándékát, melylyel a világi pályák felé törekszik, de semmi esetre sem azért, hogy a férfival versenyrekelve ismételten megczáfolt szellemi fölényét fitogtassa — a mi bizalmunknak a nőnevelés terén a magyar anyák egyedüli letéteményesei.

De férfit csak férfi nevelhet; a nő félszeg nevelésével ferde jellemet. És a te hetősebb családok, a rang és pénz előkelői, kik részint kényelemből, avagy a mindenható divat iránti hódolatukból rábízzák gyermekeik nevelését fizetett emberek kétes jellemére ezzel gyermekeik jövendő boldogságát teszik koczkára s igy elpazarolják legdrágább kincsüket.

A családapák maguk neveljék fiugyermekeiket. Erőszakolják magukra családi otthonuk szeretetét és vegyék ki illő részüket a nevelés munkájából. Káros tünet fejletlen társadalmunk testén a társasélet mód felett kifejlett szeretete. Csupán az emberi négnek senki sem élhet, kell hogy éljen magának is. És aki családjának él, csak az él magának igazán. Mert csak nagy jellem tud magához hasonló nagyratörő jellemet nemzeni, korcs, elsatnyult jellem erre képtelen. A magyar középosztály kimagasló jellemekben ezidőszerint nem bővelkedik törpe, alantjáró annál több akad. És a mig a magyar családapák magukba nem térnek, addig vétkes könnyelműségükért az utód lakol.

G.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** A városi képviselőtestület mult hó 25 én közgyűlést tartott, melyen több fontos ügyet tárgyalt le. Legfontosabb ezek közt a helypénzszedési ügy, mert a díjszabályzatot a kereskedelemügyi miniszter rendeletére ujból átdolgozzák. Érdekes volt Horváth József kávéhaztulajdonos kérelme is, mely szerint a kávéházi helyiségnek egész éjjelen való nyitva tartását kérelmezi. A közgyülés magáévá tette a kerelmet s bárha az elöljáróság a kérvényt elutasitani kérte, a közgyülés azt, dr. Pletnits Ferencz felszólalása után, partolólag terjeszti a felsőbb hatóság elé. És ez nagyon helyes! Kis-Czellben olyan vasuti forgalom van, melynél szükséges, hogy valamely helyiség nyitva tartassék. Mert érkezzen valaki éjfélkor ide és akarjon hajnalban tovább utazni, nincs hova menjen, ha cs k szallodaba nem. 2 óra alvásért pedig nem érdemes 2 koronat fizetni. A kérdés most az, hogy a főszolgabiró megengedi-e a nyitvatartást?

A jegyzőkönyv kivonatát itt adjuk:

ä. A m. kir. kereskedelmi miniszteriumnak 90259/VJJI. sz. alatt küldött rendelete értelmében az elöljáróság utasittatik, hogy a helypénz-dijszabályzatot ujolag dolgozza át s 4 példányban haladéktalanul terjessze vissza.

2. Schleiffer Kálmán állatorvosnak a hetivásárok alkalmával teljesitett szolgálatai fejében a képviselő-testület 60 koronát szavaz meg.

3. Kondor Józset az elöljáróságról lemondván, megkerestetik a főszolgabiróság, hogy ezt valasztás utjan betölteni sziveskedjék.

4. Horváth József kávés azon kérelmet terjeszti elő, hogy kávéházi helyisége, tekintettel a nagy vasuti forgalomra, egész éjjel nyitva maradhasson. Az elöljáróság Szalay József kivételével a kérelmet nem pártolja, de dr. Pletnits Ferencz felszólalása után a közgyülés ugy határozott, hogy az engedély megadasat hozza javaslatba a felsőbb hatóságnal.

5. A tertővidéki vasutigazgatóságnak 2000 korona hozzajarulása tárgyában tett atiratanál utasittatik az elöljáróság, miszerint nevezett igazgatóságot értesitse arról, hogy mindaddig, mig e tárgyban hozott határozat a kormány által jóváhagyva nem lesz, kérelmének a község eleget nem tehet.

6. A vendéglősök azon kére met terjesztik elő, hogy a fogyasztási adónál egy általany összegben egyezzenek ki. Az elöljáróság a következőket ajánlja: Ha az illető vendéglősök az 1900. év tiszta jövedelmét, mely kezelési költséggel együtt 2000 korona, a fogyasztási adón kivül havi részletekben — egyik a másikért felelőséget vállalva — fizetik, a magán fogyasztási adószedés kivételével kiegyezést javasol.

7. A képviselőtestület egyhangulag kimondja, hogy a munkás- és cselédsegélyző pénztárba mint alapitó tag belép és az 50 korona tagsági dijjat a pénztarból kiutalja.

8. A jegyző által készitett 1900. évi községi számadások megvizsgalására kiküldette k: Zathureczky Géza, dr. Pletnits Ferencz és Kauders Ferencz.

Több tárgy nem lévén, városbiró a közgyülést bezárja.

— **Köszönet.** A kis-czelli férfi dalkör által mult hó 12-én tartott táncestély javára ujabban felülfizetett: Illés István 3 koronát s igy a ttszta jövedelem 52 kor. 18 fillér.

— **Brutális borbély.** Nem hoznánk a helyettes szerkesztőnkkel f. hó 26-án történt kellemetlen incsidenst nyilvánosságra, ha erre a több oldalról jövő kérdezősködések folytán kényszeritve nem lennénk, és ha Kövesi Vilmos hajszakáll- és kártyaművész nem ugy állitana oda a dolgot a nagyközönségnek, mintha ő legalább is hóstettet vitt volna véghez. Ha ez a hazard kártyajáték a miatt jelenleg is bünvádi eljárás alá vont jeles ur az orvtamadást dicső dolognak tartja, am maradjon meg az ő ostoba hite mellett; mi azonban a nagy közönségre bizzuk annak elbiralasat, hogy mivé degradalandó az olyan ember, ki egy gyanutlanul alló egyént h a t u l r ó l, t e h a t o r v v u l arczul üt, aztán a vele született gyavaság folytán elszalad, mielőtt az insultalt megtorpetéséből magához térne. Az ilyen ember csak hitvány, gyáva, bugris lehet, a kinek kutyakorbacs jár, mit legközelebb meg is kap. Arra pedig legyen elkészülve, hogy piszkos kártya-historiajat — specziál az ő nevének kitételével — legközelebbi szamunkban részletesen közöljük, minden további szamunkra pedig egy pár fotografiát tartunk készen Kövesi Vilmosró.

— **Bíróválasztások.** Ságon szerdán volt bíróválasztás. Egyhangulag megválasztatott Somogyi György; a megürült esküdti hivatalba pedig Süle Antal. — Egyházas-Keszőn bírónak megvalasztották Élő Mihályt. Járásunk több községében volt bíróválasztás, de az eredményt csak jövő számunkban közölhetjük.

— **Zeneestély.** F. hó 26-án a „Kemenes“ szallodaban Csányi Mihály jánnshazai zenekara hangversenyezett szép számu közönség előtt. Konstatálnunk kell, hogy Csányi zenekara sokkal jobban van szervezve, mint a kis-czelli banda és a darabokat is precizebben játsza.

— **Fuvolaművész.** Villienzi Keresztély a budapesti operahaz volt fuvolaművésze gyönyörködtetett bennünket remek játékával vasárnap este. Kár, hogy oly kevesen voltak az „Uj kávéházban“, mert ilyenben ugyis ritkán van része a kis-czelli publikumnak. Villienzi bámulatos technikával kezeli hangszerét, a prim mellé mindjart terczet és kontrat is játszik. Különösen a „Repülj fecském“ és „Koll-nidre“ tetszett nagyon, ambar minden előadott darabja művészi nivon áll.

— **Népszámlálás** Simonyi községben a távollévőkkel együtt 1826 lélek van. Szaporodás 10 év óta nincs. Dömölkön 1310 benlakó van.

— **Kivándorlás.** A kis-czelli járásból 1900 évben összesen 54-en vándoroltak ki Amerikaba.

— **Betegségek.** Az elmult hetet járásunkban nem lehet egészségesnek nevezni. Mindenünnen tömeges fertőző betegségek hiret vesszük. Igy Kecskéden 10, Kenyeriben 8 hökhurut, Jánoshazan 1 kanyaró, Kemenespusztan 2 torokgyik eset fordult elő. A betegségek meggátolására megtették az óvintézkedéseket.

— **Adó.** A kis-czelli járasbau 1900 évben törvényhatósagi utadó kiszabatott 36008 kor. 20 fill., ebből befizettetett 35306 kor. 47 fillér, maradt hatralék: 701 kor. 82 fillér. Megjegyezzük, hogy vármegyénk területén a kis-cselli járas van legkisebb adóhátralékban.

— **A püspök vagyona** Nemrég elhunyt püspökünk, Hidassy Kornél összes vagyona körülbelül 400 000 koronát tesz ki, melynek egy harmadrésze vallásalapra, harmadrésze a püspökségre száll, mig egy harmadrész Hidassy Tini k. a. az elhunyt püspök nővérét illeti.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** A járásunk területén előforduit bünesetek közül február havában kettő kerül esküdtszéki elbirálás ala. 4-én szándékos emberölés büntettével terhelt Topler Ferencz és Géza felső-mesteri lakosok felett itélkeznek. Védő: Dr. Németh Gyula. Febr. 6-án ugyancsak szándékos emberölés büntette miatt vád ala helyezett s vizsgálati fogságban lévő Mógor Sándor és Erdélyi István magyar-genesi lakosok bünügyét tárgyalják. Védők: Dr. Balassa Jenő és Berzsenyi Dezső.

— **A jánosházai hangverseny.** A jánoshá ziak ismét kitettek magukért. Egy oly hangversenyt rendeztek, mely örökké feledhetetlen lesz és emlékében él annak, a ki ott jelen volt. Lám, Jánosháza itt van közvetlen közelünkben és mégis mily óriási különbség van közte és Kis-Czell között. Mikor a tudósitást megkaptuk, csodálkozva kiáltottunk fel: „Hogyan, hát Jánosháza csakugyan előbbre van, mint Kis-Crell?“ Sajnos, előbbre! Csak a jelenvoltak névsorát kell átolvasni, hogy egy jól eső érzés vegyen az embernek erőt. Mert abból azt látjuk, hogy ott minden rendü és rangu nem képviselve volt. Próbálják meg ezt Kis-Czellben. Itt van körülbelül 8 fele rang. Egyik lenézi a másikat, egyik a masikkal nem tarsalog. Városunk 2200 lakosa több osztályba van sorozva s igy természetesen mindegyik gyenge. Nem igy Jánosházán! Ott a lakosság egy zömök testet képez; ha az megmozdul bármely czél érdekében, annak sikerülni kell. Igy volt ez mult hó 26-án a Jánosháza és vidéke ifjusága által dr. Maróthy Lászlóné urnő védnöksége alatt tartott hangverseny-estélyen is. Az estély várakozáson felül sikerült s a jánosházai szegényeknek 120 koronát juttatott. A mulatság lefolyásáról a következő tudósitást vettük: A patronesse megérkezte után, kit a Rakóczy-indulóval fogadtak, Tihanyi Ödön felkész szép beszéd kiséretében átadott neki egy remek kivitelü csokrot, majd kezdetét vette a műsor melynek első pontja volt: „Nyitány“ Kéhlertől; zongorán előadtak Lustig Irma és Erzsike kisasszonyok. Második pont: „A szeretet patikája a szenvedéseknek.“ Irta és felolvasta: főtisztelendő Tihanyi Ödön ur. Az ügyesen megirt novellat zajos tapssal honorálták. Következett „Rigoletto“ Verditől; zongorán előadta Stern Sarika kisasszony „A preczize játékot a hallgatóság tetszéssel fogadta. A legszebb rész most következett. Biermann József ur előadta Vörösmarty „A vén cziganyját.“ A felhangzó dörgő taps bizonysága annak, hogy Biermann ur belelelte magát szerepébe. A műsor-utolsó pontja „Magyar népdalok.“ Zongorán előadta Kakossy Iluska kisasszony, hegedün kisérte Kemény Simon ur. Mindkettő megérdemli az elismerést. Ezután táncra perdült az ifjuság, mely kiválogoskiviradtig tartott. A négyest 36 pár tánczolta. Jelen voltak a következő hölgyek: Dr. Maróthy Lászlóné (Káld), Horváth Miklósné (Bögöte), Horváth Istvanné (Körtvélyes), Hanopeczek Lászlóné (Iharos Berény), Esső Sándorné, Engel Simonné, dr. Götzl Gyuláné, Kákossy Karolyné, Kossa Gusztavné, Kohn Károlyné, Kohn Arnoldné, Kohn Ignáczné, Lusztig Adolfné (Geseny), Mészöly Páné (Tacskand), Reisinger Adolfné, Stern Palné, Stern Samuné (Iszkaz), Töppler Károlyné (Karolyháza), Vidder Józsefné (Szegvar). Chudea Elza (Szombathely), Engel Margit, Esső Erzsike, Kossa Ilonka és Aranka, Kakossy Ilonka, Kohn Janka, Lusztig Böske és Irma, Rubrech Gizike, Koszner Riza, Stern Sárika, Vrhovszky Ella (Károlyháza), stb. stb.

— **Csalnyerék öröme** A jóhirnevü jánosházai közkereseti társaságot, a Csalnyer & Comp czéget, de különösen annak agg és közbecsülésben álló főnökét, a jó öreg „tatit“ nagy öröm erte a mult héten. A szombathelyi törvényszék központi vizsgálóbirája hélyt adott a tati & comp czég ama kérésének, hogy a lapunkban megjelenő hirlapközlemények kéirata lefoglaltassék. A mult héten megjelent nyomdánkban a devecseri kir. jbiróság vizsgaló birája és lefoglalta a még megvolt kéziratokat és egy lappéldányt. (Lap nem volt több, mert nagy kelendősége miatt alig marad egy két példány vissza.) Tehat ez a forró vágyuk teljesült Csalnyeréknek. Mi pedig, hogy Csalnyeréket megkiméljuk a kéziratokért valo ujabb fáradalmaktol és költségektől már e héten beküldtük a tátinak ajánlott levélben a legutóbb megjelent hirlap közlemények kéziratat és ezemut is rendelkezésükre bocsatjuk őket csupa előzékenységből. Itt emlitjük meg egyuttal, hogy sajtópereink tárgyalására, hir szerint a győri kir. itélőtábla a győri esküdtszéket delegalta. E hirunk még némi tekintetben megerősitésre szorul, de ama körülményből itélve, hogy a vizsgalatot most már a szombathelyi kir. törvényszék központi vizsgálóbiraja vezeti, amellett szól, hogy sajtópereink a győri esküdtszék előtt fog lefolyni. „Hogy eme körülmény éppen nem kedvező tatiékra, az bizonyos.

— **Bünhődés.** Galambos István és Galambos Antal várkeszői lakosok mult évi október 9-én megszurtak Berta István várkeszői gazdat. Ezen tettukért f. hó 18-án vonta őket felelősségre a kis-czelli kir. járasbiróság és Galambos Istvant 1 hónapi foghazra és 20 korona pénzbuntetésre itélte, ellenben Galambos Antalt a vád alól felmentette.

— **A magyar iparért.** Hegedüs miniszter folytatja a munkáját. Tavaly felkeltette az országban az érdeklődést általaban a magyar ipar iránt. Most egy rendkivül jelentőséges leiratot küldött az Iparmüvészeti Tarsulathoz, 20 ezer koronát

bocsátva a társulat rendelkezésére. Ennél a pénznél ezerszerte nagyobb értékü a hármas irányunak a megjelölése. Az egyik czél a kisebb iparosok támogatása, mig ezek a vevő közönséggel teljes viszonyban jónek és saját lábukon meg tudnak állani. Másik irány, hogy a tervező művészek fokozottabb tevékenységgel foglalkozzanak s a müiparba vigyék be a magyar jelleget. A harmadik, hogy kevésbbé fényüző, de egyszerüségükben nemes karakteres czikkeket készitsenek a szegénybb, nagyobb közönség számára, hogy ez a nagyközönség a hóbort helyett szokjék hozzá a takarékossághoz az egyszerü, nemes izléshez.

— **Hirdetmény.** Ezennel közhirré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. böröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérnemüek, botok, napés esernyők stb. Az alatt felsorolt állomásokon arverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni. Kis-Czell állomáson 1901. évi február 11-én d. e. 9 órakor, Fiume állomáson 1901. évi február 22-én d. e. 9 órakor, Bpest k. p. n. állomáson 1901. évi február 28-an d. e. 9 órakor. Budapest. 1901. február havában. Az igazgatóság

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1900. máj. 1-től.

Bpest k. p. Győr—Fehring—Grácz vonal Szombathely—Grácz felé:

Indul: **Kis-Czelből:**

Személyv. regg. 4·32 p.		Gyorsv. este 6.0 p.	
„ d. u. 1·54 „		Vegyesv. „ 8·49 „	

Győr—Budapest felé.

Indul: **Kis-Czellből:**

Vegyesv. regg. 4·36 p.		Személyv. d. u. 2 15 p	
Gyorsv. d. e. 10.01 „		„ este 12·24 „	

Kis-Czell—Pápa

(Szerda és péntek kivételével naponta.)

Indul személyvonat este . . . . . 6·40 p.

Kis-Czell—Szombathely.

(Minden kedden és pénteken közlekedik.)

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 6 15 p.	Vegyesv. d. u. 5 46 p

Kis Czell—Csáktornya.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 4·50 p	Vegyesv. d. u. 12 51 „
„ d. u 2·05 „	„ este 8.45 „

Kis-Czell—Székesfehérvár.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Vegyesv. regg. 4 29 p.	Személyv. d. u. 1·14 p
Személyv. d. u. 2·20 „	Vegyesv. d. u 5·41 „

Kis-Czell—Pándorf.

Indul: Kis-Czellből:	Érkezik: Kis-Czellbe:
Személyv. regg. 5·15 p.	Személyv. d. e. 9·45 p.
Vegyesv. d. u. 2·21 „	Vegyesv. este 8·39 „

3498/1900. tk.

Árverési hirdetmény kivonat.

Stern Lipót pápóczi lakos végrehajtatónak Imre Máté budapesti lakos elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 100 korona tőke követelés és ennek 1899 évi augusztus 5. napjától járó 5% kamatai, valamint jelenlegi 13 korona 75 fillér a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. § a alapjánés a 146. és 187. §§ ai értelmében a kis-czelli kir. jbiróság területén levő, Szent Miklósfa határában fekvő, a szent-miklósfai 9. sz tjkvben A. † 1. 3—11. hrsz. alatt foglalt 6. sz. házas $^2/_8$ ad telki ingatlanból Imre Mátének $^3/_{24}$-ed résznyi illetőségére 524 kor., a szent-miklósfai 198. sz. tjkvben A. † 380. hrsz. alatt foglalt közös legelő járandóságból, ugyanazt illető $^1/_8$-ad részre, illetve az 1881. 60. t. cz. 156. § a alapján az egész ingatlanra 216 kor., a 236. hrsz. alatti ingatlanból ugyancsak $^1/_8$-ad résznyi illetőségére, illetve az 1881. évi 60. t. cz. 156. § ához képest az egész ingatlanra 216 kor., a szent miklósfai 200. sz. tjkvben A. † 221. hrsz. alatt foglalt ingatlanból Imre Mátének $^1/_8$ ad résznyi illetőségére, illetőleg az 1881. évi 60. t.-cz. 156. § a alapján az egész ingatlanra 216 kor., a szent-miklósfai 201. sz. tjkvben A. † 211. hrsz. alatt foglalt ingatlanból s inte annak $^1/_8$ ad résznyi illetőségére, illetőleg az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a alapján az egész ingatlanra 48 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül

1901. (ezerkilenczszázegy) évi márczius hó 4-k (negyedik) napján d. e. 9 órája

Szent-Miklósfa községházához tüzetik ki.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10% át bánatpénz fejében a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai 2 egyenlő részletben, vagyis az elsőt 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó 60 nap hónap alatt lefizetendők.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Szent-Miklósfa község házánál tekinthetők meg.

Miről az érdekelt felek értesittetnek.

Kis Czellben, 1900. évi decz. 21.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

LÁSZLÓ, kir. aljbiró.

Azonnal eladó egy egészen uj

„Bösendorfer"-féle zongora.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy ujonnan javitott ruganyos, nyitott

homokfutó kocsi

jutányos áron azonnal eladó **Takács Antal** kocsigyártónál Kis-Czellben.

Fontos sérvbajosoknak.

Szenzációs találmány!

Egy magyar találmány nem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. gummisérvkötő. Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkaput teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági óv feltalálásával pedig a sérvkötő lecsuszasa meg van gátolva. Czélszerüségét nem egy belés külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német-, Orosz-, Franczia-, Olasz-, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak. Czélszerüsége mellett az árak mérsékeltek. Egyoldalu ára 7 és 10 forint. Kétoldalzó 10 és 16 forint. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Rendelésnél a test bősége kéretik czentiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalu-e Nagy raktár továbbá valódi angol és franczia aczélrugó sérvkötőkben, haskötő, köldökkötő, irrigateur mindennemü méhfecskendő, görcsérharisnya, hátegyenestartó légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó czikkekben. Egyedüli képviselősség valódi angol és franczia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvéttel eszközöl **POLLITZER MÓR és FIA** cs. és kir. szab. orthopedlai kötszerészek Budapest. Deák Ferencz utcza 10. — Alapittatott 1858. Árjegyzék kivánatra zárt boritékban bérmentve küldetik.

A czimre tessék ügyelni.

„Somlyóvidéki Hirlap" „Kis-Czell és Vidéke"

„Vörösmarty"-könyvnyomdája Devecser.

A modern teknika minden kellékével felszerelt nagyszabásu nyomdánk elvállal mindennemü nyomtatványok pontos és diszes kiállitását, u. m.

könyveket, hirlapokat, kereskedelmi nyomtatványokat, röpiratokat.

Meghivókat, körleveleket, gyászjelentéseket névjegyeket stb. stb.

Minden néven nevezendő nyomdai munkákat diszesen és izlésesen a legolcsóbb áron állitja ki.

Megrendeléseket elfogad:

a „Kis-Czell és Vidéke" kiadóhivatala Kis-Czell

Gyarmaty-tér 76. Géfin-féle ház.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1901.